

tar trupulleikunum

at fráboða til barnavernd.

Bjarta Vilhelm nevnið, hvussu týðningarmikið tað er, at heilsufrøðingarnir fáa betri stundir til dømis til millum annað til kanningar og ráðgeving til skúlabørn, at fara á lívsstílsvitjanir at tosa við familjuna um trivna, foreldraleiklut, alkohol, tubbak, kost og annað.

Elektroniskar forðingar

Ein afturvendandi trupulleiki hjá børnunum er kenslan av einsemi, hetta er ein av trupulleikunum børn ofta seta orð á. Orsøkirnar eru sjálvandi nógvar, men ein av trupulleikunum kann verða, at tað eru elektroniskar forðingar fyri, at tey koma kensluliga í samband

við foreldrini, tí fartelesfonir, teldur, Ipad og annað gera, at barnið kennir seg einsamalt, hóast tey eru fysiskt sita við sama borð. Hetta er til dømis viðurskifti, børn kunnu nevna og verða hørm um.

Bjarta Vilhelm kundi ynskt sær, at meira varð sett av til ta fyrirbygandi og ráðgevandi arbeiði til skúlabørn, sum hava rætt til eina árliga

samrøðu við heilsufrøðingin, og hava tey tørv á tí, fleiri samtalur, um tíð er til tess.

Kanningin vísir týðiligar ábendingar um, at tað er alneyðugt at fleiri tímar verða til fyrirbygandi heilsutænastur til skúlabørn. Tað ger støðuna enn truplari og setur enn størri krøv til Gigni, nú skipanin við skúlalækna ikki er virkin.

Foreldur vita at børnini drekka

Meginparturin av teimum 13 til 15 ára gomlu drekkur ikki, men nøkur hava smakkað sær á sum 11 ára gomlu ella fyrr

Randi Jacobsen

Børnini vórðu eisini spurð um teirra drykkjuvanar. Um tey hava roynt at drekka, nær tey byrjaðu, hvussu ofta tey drekka, og hvussu tey fáa fatur á rúsdrekka.

Tølini vísa, at færri í aldursbólkinum drukku í 2012 enn í 2011, og størsti parturin hevur ongantið roynt tað.

Tølini eru tó høg. Í fjør høvdu 34,2 prosent av dreingjunum og 28,4 av gentunum smakkað sær á.

Í fjør høvdu 9 prosent av dreingjunum og 11,8 prosent av gentunum drukkið alkohol seinasta mánaðin, áðrenn tey fingu spurningin.

Spurt varð, um tey høvdu drukkið fimm lítla ella meira seinasta mánaðin.

Nógv tey flestu svaraðu, at tey antin ikki drukku ella høvdu ongantið drukkið seinasta mánaðin.

Í fjør vóru tað nakrir fáir dreingir og onkur hendinga genta, sum hevði drukkið meira enn fimm ferðir.

Onnur keypa

So at siga øll svaraðu, at tey ikki høvdu fingið fatur á rúsdrekka gjøgnum Rúsunu, og at tey ikki høvdu verið á nøkrum skeinkistaði og drukkið.

Heilt niður í 13 ár hava tey fingið rúsdrekka frá foreldrunum, men fleiri fingi tað á annan hátt. Summi fingi rúsdrekka í veitslu, ella tey fingi systkin ella vinfólk at keypa fyri seg.

Triðja hvør barn, sum hevur drukkið, svaraði, at foreldrini vistu tað væl. Hetta svaraðu eisini tey 13 ára gomlu. Genturnar krógva tað betur enn dreingirnir fyri foreldrunum, at tey hava drukkið.

Meira enn helvtin av børnunum svara, at tey hava tosað við foreldrini um rúsdrekka, og tað gjørdi fleiri í 2012 enn í 2011.

Meginparturin av foreldrunum hevur ikki givið børnunum lovi, men tað eru tey, sum hava fingið loyvi, tá ið tey vóru í 6. Flokki, tað vil siga 13 ára gomul.

Stovna sorgbólkk fyri vaksnin

Hvør einstakur skal læra at liva víðari við teimum broyttu lívskorunum og finna lívsgleðina og vónina aftur, sjálv um sorgin altíð vil vera ein partur av lívinum hjá viðkomandi

Sigrun Heldarskarð og Margret Mortensen, ið báðar eru bæði sjúkrarøktarfrøðingar og psykoterapeutar, stovna í næstum ein sorgbólkk.

Sigrun Heldarskarð er psykoterapeutur og er annars sjúkrarøktarfrøðingur við eftirútbúgving innan lungasjúkur. Hon hevur arbeitt á medisinskari deild á Klaksvíkar Sjúkrahúsi síðan 1991.

Margret Mortensen er psykoterapeutur, og er sjúkrarøktarfrøðingur. Hon hevur serútbúgving innan krabbamein. Hon hevur arbeitt á krabbameinsdeildum á Finsensentrinum í Keypmannahavn í 10 ár, á onkologiska ambulatoriinum í Tórshavn síðan 1994, umframt tvey ár á Krabbameinsfelaginum, har hon hevði sorgbólkar.

Í sorgbólkinum veita tær hjálp og stuðul, so at tú kann fyrihalda teg til ta pínu og tær kenslur, sum sorg kann viðføra.

Málbólkurin eru fólk, ið hava mist ein kæran sum til dømis hjúnarfelaga/sambúgva ella onkran, ið stóð teimum serliga nær.

Ymiskar orsøkir

Mong bera sorg av onkrari

orsøk. Um tey hava upplivað sorg í barndóminum, kann hetta koma meiri til sjóndar, um tey seinni aftur verða fyri missi. Hetta kann vera av missi, ið er uppstaðin knappliga til dømis av vanlukku, sjálmorði, deyðsfalli, ella tá ein kærur doyir eftir langa sjúkralegu.

Í sorgbólkinum er møguleiki at tosa um sorgina og teir trupulleikar í standast

av hesum við fólk, ið hava verið úti fyri líknandi sorg og tí kenna teir trupuleikar og tær kenslur, ið fylgja við missinum.

Í bólkinum vera upp til 8-9 persónar. Tað er tagarnaskylda í bólkinum.

Endamálið við at vera í bólkinum er, at hvør einstakur lærir at liva víðari við teimum broyttu lívskorunum og finnur lívsgleðina og vónina

aft-ur, sjálv um sorgin altíð vil vera ein partur av lívinum hjá viðkomandi.

Fólk, ið ynskja at koma í bólkin, kunnu fáa eina innleiðandi samrøðu við bólkaleiðararnar við at ringja til teirra.

Byrjað verður mánadagin 15. apríl.